

JUSTITSMINISTERIET

Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 14. december 2017
Kontor: Insolvensretskontoret
Sagsbeh: Christina Dyrmand Hjeresen
Sagsnr.: 2017-0030-0545
Dok.: 590699

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 200 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. november 2017.

Søren Pape Poulsen

/

Henrik Hjort Elmquist

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 200 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere materialet fra de to deputationer den 23. november 2017, jf. REU alm. del - bilag 319 og REU alm. del - bilag 72”

Svar:

1. De bilag, der henvises til i spørgsmålet, omhandler reglerne om behandling af dødsboer ved bobestyrere.

I den forbindelse kan Justitsministeriet indledningsvis oplyse, at der efter dødsboskifteloven findes forskellige behandlingsmåder for et dødsbo, hvoraf behandling ved bobestyrer er én måde, jf. nærmere besvarelse af 30. maj 2017 af spørgsmål nr. 602 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Som nærmere beskrevet i den nævnte besvarelse, indkalder skifteretten snarest muligt efter modtagelsen af anmeldelsen af et dødsfald den afdødes nærmeste pårørende til et møde, hvor der tages stilling til boets behandlingsmåde, jf. dødsboskiftelovens § 7. Et dødsbo kan bl.a. udlægges uden skiftebehandling, f.eks. til den længstlevende ægtefælle ved såkaldt ægtefælleudlæg. Et dødsbo kan efter omstændighederne også udleveres til privat skifte, hvilket indebærer, at arvingerne selv står for opfyldelse af en række forpligtelser efter dødsboskifteloven, f.eks. indkaldelse af boets kreditorer, udarbejdelse af boopgørelse mv.

Endelig kan skifteretten udlevere et dødsbo til behandling ved bobestyrer, hvis nærmere bestemte betingelser er opfyldt. Det gælder bl.a., hvis en arving anmoder om det, hvis afdøde har bestemt det i et testamente, eller hvis der ikke findes arvinger i boet.

2. Som nærmere beskrevet i besvarelse af 1. maj 2017 af spørgsmål nr. 506 (Alm. del) og besvarelse af 30. maj 2017 af spørgsmål nr. 602 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, indeholder dødsboskifteloven en række regler om bl.a. udpegning og afsættelse af en bobestyrer, bobestyrerens pligter og salær samt rettens tilsyns- og vejledningsforpligtelse. Den såkaldte bobestyrerbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 808 af 29. juni 2011 om bobestyrere) indeholder supplerende regler om bl.a. tilsynet med en bobestyrer.

Skifteretten udpeger således efter reglerne i dødsboskiftelovens § 37 en bobestyrer. Hvis arvingerne under boets behandling ønsker boet behandlet af

en anden bobestyrer, kan skifteretten udpege en ny bobestyrer, såfremt væsentlige hensyn taler for det, jf. § 37, stk. 5. Væsentlige hensyn foreligger f.eks., hvis der er fejl og forsinkelser ved bobehandlingen, eller hvor der er opstået så alvorlig uenighed mellem bobestyreren og arvingerne, at der er nærliggende risiko for, at en forsvarlig behandling af boet ikke vil kunne gennemføres. Der vil herudover særligt kunne tages hensyn til, om der foreligger interessekonflikter, om arvingerne er enige om at ønske en anden bobestyrer, samt til, hvor langt bobehandlingen er fremskredet, jf. bemærkningerne til § 37 i forslag til lov nr. 383 af 22. maj 1996 om skifte af dødsboer (L 120).

Det fremgår derudover af dødsboskiftelovens § 54, stk. 1, at bobestyreren fremmer boets behandling mest muligt og efter anmodning orienterer arvingerne om bobehandlingens forløb og forventede afslutning. Skifteretten kan også pålægge bobestyreren at indgive løbende indberetninger om bobehandlingens forløb og meddele bobestyreren pålæg om at foretage, hvad der findes fornødent, jf. nærmere lovens § 54 a, stk. 1. I yderste konsekvens kan skifteretten afsætte en bobestyrer, der f.eks. ikke behandler boet forsvarligt, jf. § 54 a, stk. 2.

I øvrigt indeholder dødsboskifteloven bl.a. regler om, at bobestyrere skal oplyse arvinger om, hvordan salæret beregnes, andre forventede omkostninger ved bobehandlingen mv., jf. lovens § 47, stk. 2. Hensigten er, at arvinger tidligt i forløbet får et grundlag for at forholde sig til, om der skal klages over salæret, anmodes om udpegning af en ny bobestyrer e.l. Dødsboskifteloven indeholder desuden regler om klage over boopgørelsen, herunder beregningen af bobestyrerens salær, jf. § 68, stk. 2. Skifteretten kan også på eget initiativ ændre beregningen af bobestyrerens salær i forbindelse med boets afslutning, jf. lovens § 79, stk. 5.

3. Bobestyrerbekendtgørelsen indeholder derudover – som supplement til de ovenfor under pkt. 2 skitserede regler om bobestyrere mv. – en række regler om tilsynet med bobestyreres forvaltning af dødsboer, jf. nærmere besvarelse af 24. august 2017 af spørgsmål nr. 738 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Som nærmere beskrevet i den nævnte besvarelse, fremgår det således bl.a. af bobestyrerbekendtgørelsens § 24, stk. 1, at tilsynet med bobestyreres forvaltning af boer og med boernes beholdninger mv. som udgangspunkt føres

af den skifteret, der har udleveret boet. Skifteretten kan når som helst forlange at få forelagt alle boets dokumenter, herunder alle kasse- og regnskabsbilag, jf. bestemmelsens stk. 2.

Efter bobestyrerbekendtgørelsens § 25, stk. 1, udtager skifteretten stikprøvevis boer til eftersyn. Ved eftersynet skal det påses, at boets midler er til stede, og at midlerne forvaltes og administreres i overensstemmelse med reglerne i dødsboskifteloven og i bobestyrerbekendtgørelsen. Endvidere påses, at bobestyreren fremmer boets behandling.

Efter bobestyrerbekendtgørelsens § 19 er advokater, der udøver advokatvirksomhed og virker som bobestyrere, i øvrigt i deres behandling af midler tilhørende boer underlagt bogføringsloven samt Advokatrådets vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandling af betroede midler. Bobestyrere, der ikke udøver advokatvirksomhed, skal med hensyn til boregnskaber og bogføring iagttage god bogføringsskik i overensstemmelse med bestemmelserne i bogføringsloven, jf. bobestyrerbekendtgørelsens § 20.

Advokater, der udøver advokatvirksomhed og virker som bobestyrere, er også underlagt særlige regler i medfør af advokathvervet. En advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik, og må ikke kræve højere vederlag for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1 og 2. Advokater er desuden underlagt de advokatetiske regler, der er udarbejdet af Advokatrådet i henhold til § 18, stk. 4, i vedtægt for Det Danske Advokatsamfund.

4. For så vidt angår niveauet for bobestyreres salærer fremgår det endvidere af besvarelse af 1. maj 2017 af spørgsmål nr. 506 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, at Domstolsstyrelsen til brug for besvarelsen havde oplyst, at skifteretterne ikke havde statistiske oplysninger om salærer i de enkelte sager.

Som det fremgår af besvarelse af 1. maj 2017 af spørgsmål nr. 507 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, har Justitsministeriet på den baggrund anmodet Domstolsstyrelsen om at foranledige, at skifteretterne fremover fører statistik over bobestyrernes salærer i de enkelte sager, antallet af klager over bobestyrersalærer, herunder resultatet af disse klager, samt antallet af bobestyrersalærer, som retten ændrer af egen drift.

5. Afslutningsvis kan tilføjes – som også nævnt i besvarelse af 1. maj 2017 af spørgsmål nr. 507 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg – at Justitsministeriet fra tid til anden modtager henvendelser fra borgere, der er utilfredse med en advokats sagsbehandling, f.eks. i forbindelse med advokatens varetagelse af hvervet som bobestyrer for et dødsbo.

Der vil desværre nok altid være dem, der af den ene eller anden årsag føler sig forfordelt eller urimeligt behandlet i forbindelse med skiftet af et dødsbo og fordelingen af arv blandt de efterladte.

Det er dog min opfattelse, at der ikke er behov for at indføre yderligere regler om bobestyreres forvaltning af dødsboer, klage over bobestyrere mv., jf. nærmere gennemgangen ovenfor af reglerne på området.

For så vidt angår niveauet for bobestyreres salærer er jeg meget opmærksom på spørgsmålet og vil også fremover følge det tæt. Som nævnt ovenfor under pkt. 4 har Justitsministeriet i den forbindelse anmodet Domstolsstyrelsen om at foranledige, at skifteretterne bl.a. fører statistik over bobestyreres salærer i de enkelte sager, og som nævnt i besvarelse af 15. maj 2017 af spørgsmål nr. 597 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, vil jeg efter en passende periode se på, om de indsamlede oplysninger om bobestyreres salærer giver anledning til at foretage initiativer på området.